

Naam product	Tekenen je TOS
Categorie	<p>Geef aan of sprake is van:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Een interventie/methodiek ten behoeve van behandeling ☐ Leeraanbod ☐ Een instrument t.b.v. diagnostiek, behandeling of wetenschappelijk onderzoek (bijv vragenlijsten, tools, tests) ☐ Anders/overig: <p>Toelichting:</p>
Samenvatting	<p>Tekenen je TOS is een gereedschapskist voor professionals. Deze bevat tekeningen met eenvoudig taalgebruik. Hiermee kunnen aspecten van TOS worden uitgelegd aan kinderen en jongeren met TOS en aan hun omgeving. Uitleg over taalontwikkelingsstoornissen: dat kan toch niet alleen met woorden? Taal is juist het probleem!</p>
Financiering	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Zorgverzekeringswet (Zvw) ☐ Wet langdurige zorg (Wlz) ☒ Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) ☐ Jeugdwet ☒ Anders, namelijk: Onderwijs
Clientprofiel	<ul style="list-style-type: none"> ☐ CP 1 Cliënt met een gehoorbeperking tussen 0 en 1 jaar oud ☐ CP 2 Dove of ernstig slechthorende cliënt tussen 1 en 5 jaar oud ☐ CP 3 Slechthorende cliënt tussen 1 en 5 jaar oud ☐ CP 4 Dove of ernstig slechthorende cliënt met CI tussen 0,5 en 5 jaar oud ☐ CP 5 Doofblinde cliënt tussen 0 en 5 jaar oud ☐ CP 6 Cliënt met een taalontwikkelingsstoornis tussen 1,5 en 5 jaar oud ☐ CP 7 Dove of slechthorende cliënt tussen 5 en 12 jaar oud ☐ CP 8 Dove of slechthorende cliënt met CI tussen 5 en 12 jaar oud ☐ CP 9 Doofblinde cliënt tussen 5 en 18 jaar oud ☒ CP 10 Cliënt met een taalontwikkelingsstoornis tussen 5 en 12 jaar oud ☐ CP 11 Dove of slechthorende cliënt tussen 12 en 18 jaar oud ☐ CP 12 Dove of slechthorende cliënt met CI tussen 12 en 18 jaar oud ☒ CP 13 Cliënt met een taalontwikkelingsstoornis tussen 12 en 23 jaar oud ☐ CP 14 Vroegdove volwassen cliënt ☐ CP 15 Plotsdove of laatdove volwassen cliënt ☐ CP 16 Slechthorende volwassen cliënt ☐ CP 17 Doofblinde volwassen cliënt ☐ CP 18 Cliënten met een auditieve en/of communicatieve verstandelijke beperking tussen 0 en 18 jaar oud ☐ CP 19 Volwassen cliënten met een auditieve en/of communicatieve verstandelijke beperking ☐ Niet van toepassing

Zorgprogramma

- ZP 1 Behandeling DSH-cliënt tussen 0 en 5 jaar binnen gezin en directe omgeving
- ZP 2 Persoons- en systeemgerichte behandeling DSH-cliënt tussen 5 en 18 jaar
- ZP 3 Behandeltraject in therapeutische omgeving voor DSH-cliënt tussen 5 en 18 jaar
- ZP 4 Kortdurend diagnostiek- en behandeltraject voor DSH-cliënt tussen 5 tot 18 jaar
- ZP 5 Persoons- en systeemgerichte behandeling vroegdove volwassene
- ZP 6 Persoons- en systeemgerichte behandeling plots/laatdove of slechthorende volwassene
- ZP 7 Behandeling kind 1,5-5 jaar met een TOS binnen gezin en directe omgeving (zonder groep)
- ZP 8 Behandeling kind 1,5-5 jaar met een TOS in een therapeutische omgeving (met groep)
- ZP 9 Persoons- en systeemgerichte behandeling cliënten met een TOS tussen 5 en 23 jaar
- ZP 10 Behandeltraject in therapeutische omgeving voor cliënten met een TOS tussen 5 en 23 jaar
- ZP 11 Kortdurende diagnostiek en behandeltraject voor cliënten met een TOS tussen 5 en 23 jaar
- ZP 12 Behandeling doofblinde cliënt tussen 0 en 5 jaar binnen gezin en directe omgeving
- ZP 13 Behandeling doofblinde cliënt tussen 5 en 18 jaar binnen gezin en directe omgeving
- ZP 14 Persoons- en systeemgerichte behandeling doofblinde cliënt tussen 5 en 18 jaar
- ZP 15 Persoons- en systeemgerichte behandeling doofblinde volwassene
- ZP 16 Behandeling ACVB-cliënt binnen gezin en directe omgeving
- ZP 17 Communicatiediagnostiek en -training voor ACVB-cliënt
- ZP 18 Behandeling met verblijf in therapeutische omgeving voor dove cliënt vanaf 5 jaar
- ZP 19 Behandeling met verblijf in therapeutische omgeving voor cliënt met een TOS vanaf 5 jaar
- ZP 20 Kortdurende diagnostiek en behandeltraject voor CMB-cliënt
- Niet van toepassing

Voor wie?

- Professional Systeem
- Ouders Client

Doelgroep

Teken je TOS is bedoeld voor kinderen met TOS (en evt. bijkomende problematiek/ comorbiditeit) van 8 tot 14 jaar en hun omgeving. Teken je TOS kan ook gebruikt worden bij jongere kinderen of jongeren, doordat de voorbeeldtekeningen samen met het kind of de jongere worden getekend en naar wens worden aangepast.

Doelstelling/doelen of leerdoelen

De tekeningen van Teken je TOS zijn voorbeelden. Je kunt de tekeningen tekenen en aanpassen. Zo kun je de uitleg over TOS op maat maken. Middels eenvoudig taalgebruik en de tekeningen wordt informatie gegeven over TOS in het algemeen en de TOS van het kind (of de jongere) in het bijzonder.

Opzet (het hoe, vaak, waar en met wie?) (circa 10 regels)

Teken je TOS kun je als losstaand product gebruiken of in combinatie met een andere methode voor psycho-educatie bij TOS. Teken je TOS is een pdf-bestand dat je gratis kunt downloaden vanaf de Deelkracht-website. Het bestaat uit de volgende onderdelen: achtergrondinformatie, gebruiksaanwijzing en voorbeeldtekeningen en sjablonen. De professional kiest uit de verschillende categorieën en tekeningen die aansluiten bij het kind, de jongere of zijn/haar omgeving. Teken je TOS is met name geschikt voor individuele behandeling of begeleiding, omdat het wordt afgestemd op het kind, de jongere of zijn/haar omgeving. De volgorde, frequentie, duur en timing zijn per kind, jongere of zijn/haar omgeving verschillend.

Inhoud van de interventie (circa 20 regels)

Teken je TOS begint met de achtergrondinformatie en een korte gebruiksaanwijzing.

Daarna vind je de voorbeeldtekeningen en sjablonen. Dit begint met een interactieve inhoudsopgave, waarin een overzicht wordt getoond van de verschillende aspecten die moeilijk kunnen zijn voor iemand met TOS. Door op één van de aspecten te klikken, spring je naar het deel van Teken je TOS met voorbeeldtekeningen en uitleg over dat aspect van TOS.

Teken je TOS is onderverdeeld in de volgende categorieën: klanken, woorden, zinnen, verhalen, interactie, innerlijke taal en leren en onthouden. Binnen elke categorie vind je informatie over wat er bij een kind met TOS anders kan gaan (t.o.v. een kind zonder TOS), wat daarvan de gevolgen kunnen zijn en wat daarbij helpend kan zijn. Daarnaast zijn er ook voorbeeldtekeningen van emoties en gedragingen te vinden. Deze zijn te gebruiken in verschillende situaties.

Teken je TOS bestaat uit een serie voorbeeldtekeningen ondersteund door korte zinnen in eenvoudige taal. De professional gebruikt de tekeningen ter inspiratie en tekent samen met het kind of de jongere het verhaal over zijn of haar TOS. De sjablonen bieden daarbij ondersteuning.

Voorwaarden voor gebruik (circa 10 regels)

Teken je TOS kan gebruikt worden door professionals die psycho-educatie geven aan kinderen en jongeren met een TOS en hun omgeving. Denk hierbij aan logopedisten, leerkrachten, ambulante begeleiders, intern begeleiders, pedagogisch behandelaars, orthopedagogen, psychologen en systeemgericht behandelaars. De professional moet kennis hebben van psycho-educatie bij TOS. Er hoeft geen verplichte cursus gevolgd te worden om gebruik te kunnen maken van de tekeningen. Wel is handig om vooraf de gebruiksaanwijzing en de achtergrondinformatie te bestuderen en de instructievideo te bekijken.

Onderzoek

Iris Duivenvoorden deed in 2023 onderzoek naar de gebruikerservaringen van Teken je TOS. De bevindingen zijn gebruikt om Teken je TOS te verbeteren. Daarnaast vind je in het onderdeel achtergrondinformatie onderzoeken die het positieve effect van tekenen aantonen.

Toetsing

n.v.t.

Totstandkoming (maximaal 10 regels)	In de behandeling van kind en zijn/haar omgeving is steeds meer aandacht voor psycho-educatie TOS. In de praktijk blijkt het vaak moeilijk om aan kinderen, jongeren en ouders uit te leggen wat TOS is en betekent. Zowel diagnostici als behandelaars gebruiken nu vaak zelfgetekend of zelf gegoogeld materiaal ter ondersteuning. Dat kost veel tijd, druist in tegen regelgeving op het gebied van auteursrechten en leidt tot een grote diversiteit aan onbevredigende visualisaties. Er is behoefte aan een geheel van herkenbare visualisaties en korte, eenvoudige toelichtende teksten ten behoeven van psycho-educatie TOS. Om die reden startte het project Visualisatie psycho-educatie TOS, waaruit Teken je TOS is ontstaan. De projectgroep van Teken je TOS bestond uit onderzoekers, professionals, een ervaringsdeskundige en (visuele) communicatiedeskundigen. Teken je TOS is aangepast op basis van een gebruikersonderzoek onder professionals van Kentalis en Auris.
Kosten en tijdsinvestering	Teken je TOS is voor iedereen gratis te downloaden. Ter voorbereiding dient de professional de korte gebruiksaanwijzing en de achtergrondinformatie te lezen en evt. de instructievideo te bekijken.
Auteur	Jet Isarin (projectleider) en collega's. Onderaan deze pagina vind je een volledig overzicht.
Ontwikkelaars	Kentalis en Auris vanuit Deelkracht
Beheerders van het product	Deelkracht
Ontwikkeldatum	December 2023
Contactpersoon	I.Manders, I.Manders@kentalis.nl
Bestelwijze	Gratis te downloaden vanaf de Deelkracht-website www.deelkracht.nl/producten/teken-je-tos/ .
Tags	psycho-educatie, TOS, uitleg over TOS, visualiseren, tekenen, visualisaties, tekeningen
Opmerkingen	<p>De projectgroep van Teken je TOS bestond uit:</p> <p>Jet Isarin (projectleider), Freke Bonder (projectleider a.i.), Pien van der Most (www.tekenenbijtos.nl, TOSinc), Monique van Aken (Auris), Nynke Foole-Blom (Auris), Jiska Bonouvrié (Kentalis), Nanja Jacobs (Auris), Sanne Limonard (Kentalis), Manon Overeem (Auris), Machteld Peters (Auris), Marre ter Beek-Rupert (Kentalis), Jérôme Vergne (Kentalis), Yvette Zellerer (Kentalis), Liesbeth van der Zijden.</p>